

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

MEDDELANDE

1 (1)

2016-08-08

Dnr: 551-4022-15

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Överlämnande av beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Uppsala län överlämnar beslut i enlighet med 11 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt 1 kap. 20 § eller 1 kap. 29 § industriutsläppsförordning (2013:250).

Miljöprövningsdelegationen vill särskilt uppmärksamma er på att bilagt beslut rör en **industriutsläppsverksamhet**.

Enligt uppdrag

Henning Persson

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

1 (16)

2016-08-05

Dnr: 551-4022-15

Lantmännen Cerealia AB
Box 30192
104 25 Stockholm

Kungörelsedelgivning

Tillstånd till miljöfarlig verksamhet för Lantmännen Cerealia AB på fastigheterna Stormhatten 2 och Stormhatten 3 i Strängnäs kommun.

*Verksamhetskod 15:90 enligt 5 kap. 10 § miljöprövningsförordningen (2013:251)
IED-kod 6.4bii enligt bilaga 1 till direktiv 2010/75/EU.
2 bilagor*

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken, Lantmännen Cerealia AB (bolaget), med organisationsnummer 556017-2222, tillstånd till miljöfarlig verksamhet på fastigheterna Stormhatten 2 och Stormhatten 3 i Strängnäs kommun.

Tillståndet gäller för en årlig produktion av 140 000 ton spannmålsprodukter.

Miljöprövningsdelegationen godkänner med stöd av 6 kap. miljöbalken den i ärendet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Verksamheten ska bedrivas så att olägenheter till följd av buller eller utsläpp av stoft så långt som möjligt begränsas. Om störningar uppstår ska bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten genast vidta skyddsåtgärder (delegation).
3. Punktkällor med stofthaltig luft ska genomgå rening före utsläpp till omgivningen. Mjölhalt i utgående renad luft från spärrfilter får inte överstiga 2 mg/m³ normal torr gas. Totalstofthalt i utgående renad luft från spärrfilter får inte överstiga 10 mg/m³ normal torr gas. Efter andra reningsanläggningar som cykloner och cyklofaner får halten totalstoff i utgående luft inte överstiga 25 mg/m³ normal torr gas. Vid byte eller nyinstallation ska om möjligt spärrfilter eller motsvarande användas.

Utsläpp av stoft från utsläppspunkter ska kontrolleras genom mätning vartannat år samt på anmodan från tillsynsmyndigheten. Efter tre kontroller kan tiden mellan kontrollerna utökas i enlighet med tillsynsmyndighets bedömning.

Mätning och analyser ska ske i enlighet med Svensk standard eller med jämförbar metod som har godkänts av tillsynsmyndigheten (delegation).

4. Utsläpp av kväveoxider från pannanläggningarna får inte överskrida 200 mg/Nm³. Villkoret gäller först från och med den 20 december 2018.
5. Dagvatten från hårdgjorda ytor inom verksamhetsområdet ska samlas upp och avledas till recipienten via dagvattenmagasin eller dagvattenbrunnar. Dagvatten från ytor där det finns risk för spill av petroleumprodukter ska ledas via oljeavskiljare.
6. Kemiska produkter och farligt avfall ska vara märkta och förvaras i täta behållare på tät yta som är skyddad från nederbörd. Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska dessutom förvaras inom tät invallning. Invallningen ska rymma den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares sammanlagda volym.
7. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten vid Valskvarnen på fastigheten Stormhatten 3 får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden.

50 dBA helgfri måndag-fredag kl. 6.00-18.00

40 dBA nattetid kl. 22.00-6.00

45 dBA övrig tid

Momentana ljud nattetid får uppgå till högst 55 dBA.

Begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Resultaten ska redovisas som frifältsvärden. Ekvivalentvärdena ska bestämmas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer, eller på anmodan från tillsynsmyndigheten.

8. Vid nyinstallation ska så energieffektiv utrustning som möjligt väljas. Energiaspekten ska beaktas vid val av uppvärmningssystem för lokaler, pumpar, fläktar och annan utrustning, vid ombyggnad samt vid översyn av underhålls- och drifrutiner för verksamheten.
9. Ett program för egenkontroll ska tas fram och ges in till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter att detta tillstånd tagits i anspråk.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överläter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- a) skyddsåtgärder vid olägenhet (villkor 2)
- b) kontroll, mätning och analys av stoft (villkor 3)

Uppskjutna frågor

Miljöprövningsdelegationen skjuter med stöd av 22 kap. 27 § första stycket miljöbalken upp avgörandet av slutliga villkor i fråga om bullernivåer från Elevatorn på fastigheten Stormhatten 2. Bolaget ska under en prövotid.

U1. Utredda möjligheterna att innehålla bullernivåerna från verksamheten vid Elevatorn på fastigheten Stormhatten 2 så att nivåerna utomhus vid bostäder inte överstiger följande värden.

50 dBA helgfri måndag-fredag kl. 6.00-18.00

40 dBA nattetid kl. 22.00-6.00

45 dBA övrig tid

Momentana ljud nattetid får uppgå till högst 55 dBA.

Utredningen med förslag på bullerbegränsande åtgärder och en redovisning av kostnaden för sådana åtgärder ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast den 10 september 2018.

Under prövotiden och fram till dess att Miljöprövningsdelegationen har beslutat annat ska följande provisoriska föreskrift gälla.

P1. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten vid Elevatorn på fastigheten Stormhatten 2 får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden.

55 dBA helgfri måndag-fredag kl. 7.00-18.00

45 dBA nattetid kl. 22.00-6.00

50 dBA övrig tid

Momentana ljud nattetid får uppgå till högst 55 dBA.

Kontroll, redovisning och mätning ska ske på det sätt som beskrivs för buller från Valskvarnen på fastigheten Stormhatten 3 (villkor 7).

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast tre år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i ortstidningarna Strängnäs Tidning och Måsen Strängnäs, (se bilaga 2). Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i

47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Bolaget bedriver idag anmälningspliktig spannmålsproduktion på platsen. Ansökan föranleds av att bolaget planerar att utöka produktionen. Utökningen sker för att behålla produktionskapacitet i mälardalsregionen när tillståndspliktig verksamhet i ett stadsnära läge i Uppsala avvecklas.

Samråd

Myndighetssamråd hölls den 18 februari 2015. Den 17 mars 2015 genomfördes ett informationsmöte. Inbjudan till mötet annonserades i Strängnäs tidning. En skriftlig inbjudan gick ut till särskilt berörda, myndigheter, organisationer och företag. Ett separat möte med ägaren till fastigheten Gorsinge 2:3 genomfördes den 15 april 2015 i dennes bostad.

Länsstyrelsen i Södermanlands län meddelade i beslut den 2 juli 2015, dnr 551-3348-15, att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Ärendets handläggning

Bolaget har den 2 juli 2015 ansökt om tillstånd enligt miljöbalken för utökad verksamhet vid Strängnäs Elevator och Valskvarn på fastigheterna Stormhatten 2 och Stormhatten 3 i Strängnäs kommun. Utökningen avser en årlig produktion av 140 000 ton spannmålsprodukter.

Efter att ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen kompletterats kungjordes ärendet i ortstidningarna Strängnäs Tidning och Måsen Strängnäs den 16 februari 2016. Ansökan remitterade även till Strängnäs kommun, samhällsbyggnadsnämnden och Länsstyrelsen i Södermanlands län. Ett yttrande har kommit in från samhällsbyggnadsnämnden. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandet.

Den 23 maj 2016 meddelade Miljöprövningsdelegationen genom delbeslut igångsättningsmedgivande.

Ansökan med yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Yrkanden

Bolaget yrkar på att provotid ska meddelas gällande utredning av buller från Elevatorn (Stormhatten 2). Provotiden bör sättas till 2 år från meddelat beslut. Bolaget yrkar vidare

- att tillståndet ej tidsbegränsas
- att tiden för igångsättande av verksamheten bestäms till tre år från det att beslutet vunnit laga kraft
- att miljöprövningsdelegationen genom delbeslut meddelar igångsättningsmedgivande

- att villkor meddelas i enlighet med det förslag som presenteras nedan
- att den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen godkänns, samt
- att miljöprövningsdelegationen meddelar verkställighetsförordnande.

Åtaganden

Bolaget får anses ha åtagit sig att genomföra de åtgärder som visar sig vara nödvändiga för att innehålla Naturvårdsverkets riktlinjer för industribuller vid Valskvarnen på fastigheten Stormhatten 3.

Bolaget planerar för en anslutning till det kommunala fjärrvärmenätet.

Förslag till villkor

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska verksamheten - inbegripet åtgärder för att minska störningar för omgivningen - bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden uppgett eller åtagit sig i målet eller i övrigt i ärendet.
2. Punktkällor med stofthaltig luft ska genomgå rening före utsläpp till omgivningen. Mjölhalt i utgående renad luft från spärffilter inom verksamheten får som begränsningsvärde inte överstiga 2 mg/m^3 normal torr gas. Totalstoffhalt i utgående renad luft från spärffilter inom verksamheten får som begränsningsvärde inte överstiga 10 mg/m^3 normal torr gas. Efter andra reningsanläggningar som cykloner och cyklofaner får halten totalstoff i utgående luft inte överstiga 25 mg/m^3 normal torr gas. Vid byte eller nyinstallation ska om möjligt spärffilter eller motsvarande användas.
3. Om olägenheter för omgivningen uppstår till följd av verksamhetens luftutsläpp, företrädesvis i form av stofthaltig luft, ska sökanden i samråd med tillsynsmyndigheten snarast vidta åtgärder för att motverka olägenheterna.
4. Avloppsvatten från verksamheten ska föras till det kommunala avloppsnätet.
5. Dagvattnet omhändertas genom avrinning till dagvattenmagasin via dagvattenbrunn som förses med oljeavskiljare. Efter dagvattenmagasin avrinner vattnet till dike eller direkt ut i mark. Övrigt dagvatten, som ej leds till dagvattenmagasin, ska renas genom dagvattenbrunnar med oljeavskiljare. Se vidare dagvattenutredning, bilaga 3 till miljökonsekvensbeskrivningen.
6. Mottagning av spannmål från transportfordon ska ske vid Strängnäs Elevator. Utlastning till transportfordon ska ske vid Strängnäs Valskvarn. Rutiner och skyddsåtgärder ska finnas för att förhindra dammspridning till omgivningen.
7. Förvaring av kemikalier, oljor och andra kemiska produkter ska ske på ogenomsläpplig yta inom invallat område eller på annat sätt så att spill och läckage till avlopp inte kan ske.
8. Avfall av olika slag ska uppsamlas och förvaras var för sig för att underlätta den miljömässigt bästa hanteringen.
9. Vid nyinstallation ska så energieffektiv utrustning som möjlig väljas. Energiaspekten ska beaktas vid val av uppvärmningssystem för lokaler, pumpar, fläktar och annan utrustning, vid ombyggnad samt vid översyn av underhålls- och driftutiner för verksamheten.
10. Störande arbeten under anläggningsfasen ska i möjligaste mån förläggas till normal arbetstid, dvs. 7.00- 18.00 vardagar.
11. Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som frifältsvärden vid bostäder än

50 dBA	helgfri mån-fre dagtid kl. 6.00-18.00
40 dBA	nattetid kl. 22:00-6.00
45 dBA	övrig tid

Momentana ljud nattetid (kl. 22.00-6.00) får inte överstiga 55 dBA vid bostäder, mätt som högsta ljudnivå i mätläge "fast". Begränsningsvärden får tillfälligtvis överskridas vid exceptionella förhållanden.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Strängnäs Valskvarn ligger vid Gorsingeholm, sydost om Strängnäs. Bolaget bedriver idag anmälningspliktig produktion av mjöl och som biprodukt pellets bestående av kli. Strängnäs Elevator är Lantmännens lagerbyggnad för spannmål och ligger nordväst om kvarnen. Verksamheten betecknas idag som en U-verksamhet.

Avsikten med tillståndsansökan är att öka produktions- och lagerkapaciteten. I framtiden kommer spannmål som idag går till kvarnen att transporteras till och lagras i Elevatorn. Torkning av spannmål kommer i fortsättningen att utföras vid Elevatorn. Spannmål från Elevatorn föreslås gå på transportband över till kvarnen. Kvarnanläggningen kommer att byggas om och framför allt att utökas i höjddled. En ny kvarn, ett nytt mjölblandereri och en ny pelleteringslinje kommer att anläggas. Utlastningsdelen för färdiga produkter byggs in i den södra delen av kvarnanläggningen. Valskvarnen och Elevatorn samprövas som en verksamhet.

Miljökonsekvensbeskrivning

Lokalisering

Anläggningarna gränsar till jordbruksmark med bete för nötboskap. Nordväst om verksamheten och söder om Ulvhällsfjärden ligger ett strandnära våtmarksområde. Två områden på ett avstånd av 100-200 meter från bolagets fastigheter är avsatta som naturreservat och Natura 2000-områden, Ekhagen/Flora kulle i nordväst och Gorsingeholmskullarna i söder. Närmsta bostadsbebyggelse finns ca 150 m sydöst om Valskvarnen. Den planerade verksamheten ligger inom riksintresse enligt 4 kap. 2 § miljöbalken, Mälaren med öar och strandområden. Riksintresset är utpekad med hänsyn till dess samlade natur- och kulturvärden.

De berörda fastigheterna ligger inom detaljpanelagt område. För Elevatorn på fastigheten Stormhatten 2 finns en äldre stadsplan. Valskvarnen på fastigheten Stormhatten 3 omfattas av en detaljplan som vann laga kraft den 25 maj 2007. Planen medger bland annat kvartersmark för kvarnverksamhet och industriändamål samt anger begränsningar i vilken mark som får bebyggas och byggnadernas höjd. Genomförandetiden för planen är tio år.

Konsekvenserna på landskapsbilden bedöms bli liten då tillbyggnader huvudsakligen sker i höjddled inom gällande detaljplan och åtgärder föreslås för att kvarnbyggnaden ska få ett mer harmoniserat uttryck i landskapet. För att undvika ändringar i gällande detaljplan har kvarnbyggnaden flyttats till norra sidan av

anläggningen. Vid södra fasaden, i riktning mot närliggande villor, hamnar tillbyggnaden på samma nivå som befintlig byggnad. Detta innebär även att skuggning från en ny kvarnbyggnad undviks.

Kvarnbyggnaden ligger på fyllnadsmaterial som överlagrar isälvsediment bestående av grus och morän. Isälvsavlagringen är en del av Strängnäsåsen, en grundvattenbärande rullstensås. Strängnäs kommun har tagit fram en fördjupad översiktplan där åssträckningen pekats ut som reservvattentäkt. I dagsläget saknas ett inrättat vattenskyddsområde med vattenskyddsföreskrifter kopplat till reservvattentäkten.

Bolaget har i samband med tillståndsansökan gjort en lokaliseringsutredning där flera möjliga lokaliseringar i mälardalen jämförs ur en rad olika perspektiv. Bolagets bedömning är att lokaliseringen i Strängnäs är den mest lämpliga att arbeta vidare med. Nollalternativet år 2017 bedöms kunna jämföras med nuläget i det fall föreslagen utbyggnad uteblir.

Utsläpp till vatten

Ullvhällsfjärden ingår i den preliminära ytvattenförekomsten Mälaren - Tynnelsöfjärden och ingick tidigare i vattenförekomsten Mälaren - Gripsholmsviken. Enligt förslag till miljö kvalitetsnorm är den ekologiska statusen måttlig med kvalitetskrav god ekologisk status år 2027. Vattenförekomsten har sämre än god status på grund av övergödning. Påverkan består framför allt av utsläpp från avloppsreningsverk samt diffust läckage från jordbruksmark och enskilda avlopp. Den kemiska ytvattenstatusen exklusive kvicksilver är god.

Bolagets fastigheter ligger på grundvattenförekomsten Strängnäsåsen, Malbyområdet. Den fastställda miljö kvalitetsnormen är god kemisk grundvattenstatus med kvalitetskravet god kemisk grundvattenstatus år 2015. Enligt riskbedömningen föreligger det en risk att god kemisk status inte kan uppnås år 2015 eller år 2021. Detta till följd av potentiell föroreningsbelastning från olika källor exempelvis vägar, järnvägar, förorenade områden, jordbruk m.m. Miljö kvalitetsnormen för kvantitativ status är god.

De utsläppskällor som kan kopplas till förorening av dagvatten är främst den tunga trafiken till och från anläggningen och tankspill. Dagvatten från den planerade inbyggda mottagningsanläggningen vid Elevatorn kommer att ledas via oljeavskiljare till det kommunala dagvattennätet.

Bolaget har i samband med tillståndsansökan låtit göra en dagvattenutredning för fastigheten Stormhatten 3. Utredningen visar att det befintliga dagvattenmagasinet är underutnyttjat. Dagvattnet från de asfalterade ytorna rinner i stor utsträckning över och infiltrerar på den angränsande fastigheten Gorsinge 1:1. Utredningen föreslår att ett motlut vid fastighetsgränsen anläggs så att vattnet istället avleds till och samlas upp i dagvattenmagasinet. Mot bakgrund av att det förekommer tankning från en dieselcistern på fastigheten och att grundvattenförekomsten är utpekad som reservvattentäkt föreslår utredningen att dagvattnet leds via en oljeavskiljare. Totalkostnaden för markarbetena och för att anlägga en oljeavskiljare uppskattas till 250 000 kr.

Bolaget har även gjort en riskbedömning för utsläpp av eldningsolja med förslag på åtgärder och interna rutiner. I riskbedömningen pekar utredaren på vikten av att lossningsplatsen för tankbilar är hårdgjord och anlagd med fall till dagvattenbrunn försedd med oljeavskiljare.

Utsläpp till luft

In- och utlastning, torkning och rensning av spannmål medför att stoftpartiklar sprids i närområdet. Stoffet är organiskt och varken farligt eller aggressivt, men orsakar en olägenhet för boende i närområdet. Boende sydväst om kvarnen anför i samrådsyttrande att de får in damm i husen och att dammet gynnar tillväxten av lav och mossor på husfasader, vilket även kan ses på kvarnanläggningens fasad.

Mottagning och torkning av spannmål kommer i den planerade verksamheten flyttas till Elevatorn vilket avsevärt förbättrar situationen för boende i området.

Utlastningen kommer att byggas in för att förhindra att dammpartiklar sprids till omgivningen. Punktkällor med stofthaltig luft från kvarnen kommer att genomgå rening före utsläpp och den totala stofthalten ska inte överstiga 10 mg/m^3 normal torr gas respektive 2 mg/m^3 normal torr gas mjöldamm.

För befintliga reningsanläggningar för hantering av spannmål som cykloner och cyklofaner ska halten av totalstoff i utgående luft inte överstiga 25 mg/m^3 normal torr gas. Viss osäkerhet råder om detta värde innehålls då mätningar inte har utförts. Bolaget kommer att kontrollera alla existerande utsläppspunkter. De utsläppspunkter, i Valskvarnen, som överstiger 25 mg/m^3 åtgärdas. Bolaget föreslår att en åtgärdsplan för Elevatorns stoftutsläpp upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten.

Buller

De största negativa konsekvenserna för boende i närområdet bedöms uppstå under byggskedet. Bullerberäkningarna för den planerade verksamheten visar i stort samma resultat som i nuläget. Den största skillnaden är en ökning av buller på fastigheten Stormhatten 2. Ökningen är en följd av att aktiviteter som mottagning och torkning flyttas från kvarndelen till Elevatorn.

De främsta störningskällorna i pågående verksamhet är fläktljud från anläggningens ventilationssystem. Den trafikökning som förväntas uppstå till följd av utbyggnaden utgör en så pass liten del av den tunga trafiken på Gorsingeholmsvägen att dess påverkan på bullerstörningen från vägtrafiken är obetydlig. Riktvärdet för externt industribuller kan enligt bolagets beräkningar innehållas dagtid för samtliga fem närliggande bostäder. Vid tre bostäder överskrider riktvärdet för kväll. Alla bostäder får ekvivalenta ljudnivåer som överskrider riktvärdet för natt.

I antagandehandlingen i detaljplanen för Valskvarnsområdet anges att verksamhet på platsen ska innehålla Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller. Bolaget är berett att genomföra åtgärder för att innehålla dessa gränsvärden. Exakt vilka åtgärder som kommer att visa sig nödvändiga för att komma ner till gränsvärdena är inte preciserat i ansökan utan hanteras som en funktionsentreprenad. I anläggningsskedet kommer leverantörerna förfina

beräkningarna för den specifika utrustningen, därefter kontrollmäts resultatet och nivåerna justeras vid behov så att bullerkraven klaras.

I Naturvårdsverket vägledning anges riktvärden för buller i anslutning till friluftsområden. För tätortsnära rekreativområden anges ett tröskelvärde för bullerfrihet på 45 dBA. I den fördjupade översiktsplanen för Strängnäs stad anges naturreservatet Gorsingeholm som ett tätortsnära rekreativområde. Översiktsplanen anger inriktningen för stadens utbyggnad på 20 års sikt. Den bullerutredning bolaget genomfört visar att bullernivåerna i de intilliggande naturreservaten överskrider riktvärdena för friluftsområden men innehåller tröskelvärdet 45 dBA, med undantag för en del av den öppna betesmarken i det sydvästra hörnet av Ekhagen. Den ökade störningen bedöms som marginell jämfört med nuläget och konsekvensen för naturmiljön bedöms därmed som liten.

Transporter

Ändrad mottagning av spannmål kommer sannolikt inte att påverka vägvalet för transporter. Spannmålstransporterna går idag till och från anläggningarna huvudsakligen via Mariebergsvägen och Gorsingeholmsvägen. Logistikplanering sker för transport av produkter för att reglera trafiken och för att undvika trafikstörningar såsom köbildning vid anläggningen.

Antalet transporter vid Valskvarnen uppgår idag till 3 400 lastbilar per år. Den ökade produktionen ger här en trafikökning på ca 330 fordon per år, eller ytterligare en tung transport per dag. Antalet transporter till och från Elevatorn uppskattas i nuläget till ca 2 000 fordon per år. Antalet transporter till och från Elevatorn i den planerade verksamheten uppskattas till ca 4 240 fordon per år. Gorsingeholmsvägen trafikerar av totalt 836 fordon per dygn varav 49 st. är tunga fordon (uppgifter från 2011).

Bolaget har uppskattat hur de framtida transporter år 2017, exklusive transport av spannmål, fördelar sig över dygnet. Av totalt 3 760 lastbilstransporter sker 3 382 dagtid (6-18), 312 st. kvällstid (18-22) och 166 st. nattetid (22-6).

Bolaget har avyttrat sin fordonspark och anlitar istället upphandlade transportörer. Inga fordon kommer att stå uppställda vid Valskvarnen.

Energi- och resurshushållning

Energiförbrukningen i Valskvarnen beror på hur stor mängd spannmål som mals men ligger för närvarande på ca 4 403 MWh. Kvarnen försörjs med elektricitet från det allmänna elnätet. Vattenförsörjningen tillhandahålls av Strängnäs Energi AB.

Den framtida energiförbrukningen för en produktion på 140 000 ton spannmål förväntas bli ca 13 700 MWh. Uppvärmningen i kvarnen sker med hjälp av värmeåtervinning och kompletteras med elvärme när det inte finns någon produktion. I anläggningen kommer komponenter och material i möjligaste mån att återanvändas, t.ex. föreslås väggar flyttas istället för att rivras.

Elevatorn värms upp med eldningsolja i tre oljepannor, där en för närvarande är avstängd. Pannorna har en effekt på 4 640 kW, 6 000 kW och 2 000 kW.

Verksamheten förbrukar 250 kbm eldningsolja per år. Eldningsoljan har en svavelhalt på 500 ppm. Bolaget planerar för en anslutning till det kommunala fjärrvärmenätet. I det fall Elevatorn försörjs med fjärrvärme upphör användningen av eldningsolja på Stormhatten 2.

Kemikalieanvändning

På Elevatorns anläggningsområde finns en oljecistern för eldningsolja. Cisternen har en volym på 100 m³ och är invallad. Vid Elevatorn finns även en mobil köldanläggning där köldmedia används. En dieselcistern för tankning av fordon är placerad vid den södra tomtgränsen på fastigheten Stormhatten 3. Tanken används inte längre och omfattas inte av den planerade verksamheten. Inom anläggningen används och hanteras kemikalier såsom rengöringsmedel, frysskydd, laboratoriekemikalier, smörjmedel, drivmedel, avfettningsmedel, fogmassa, lim och färg.

Bolaget har redovisat en genomgång av de ämnen som produceras och används i verksamheten. Då det endast föreligger en liten risk för förorening av mark och grundvatten har bolaget beslutat att inte upprätta en statusrapport i enlighet med bestämmelserna i industriutsläppsförordningen.

Förorenad mark

Bolaget har låtit genomföra en översiktlig miljöteknisk markundersökning. Föroreningshalterna låg i samtliga prov under Naturvårdsverkets generella riktvärde för mindre känslig markanvändning. I tre punkter i markslänten norr om kvarnanläggningen uppmättes detekterbara halter av petroleumkolväten. Det finns en risk att högre halter påträffas på andra ställen inom området än de nu provtagna. Kompletterande undersökningar bör genomföras för att avgränsa föroreningarna innan schaktarbeten påbörjas.

Yttranden

Samhällsbyggnadsnämnden har yttrat sig i ärendet men endast berört frågan om igångsättningsmedgivande. Bolaget har bemött yttrandet. En redogörelse för yttrandet och bemötandet återfinns i delbeslutet för igångsättningsmedgivande.

En fastighetsägare utanför det omedelbara närområdet har i samrådsskedet lämnat synpunkter på den planerade verksamheten direkt till Miljöprövningsdelegationen. Personen uttrycker oro för ljudnivåer, utsläpp till vatten, strandskydd, angränsande naturområden, trafik och de kringliggande fastigheternas fastighetsvärde. Bolaget har tagit del av, men inte specifikt bemött, synpunkterna.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter

gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Tillåtlighet

Tillståndets omfattning

Tillståndet omfattar de idag separata verksamheterna Stängnäs Valskvarn och Strängnäs Elevator. Verksamheterna kommer i och med utbyggnaden att integreras och det är inte meningsfullt att i tillstånd reglera störningar eller miljöpåverkan från en delverksamhet utan att beakta helheten. Tillståndet omfattar den miljöfarliga verksamheten och inte verksamhet i anläggningsfasen. Behandling av sanitärt avloppsvatten tas inte upp i denna prövning utan hanteras i särskild ordning av tillsynsmyndigheten.

Tillståndet ska gälla tillsvidare. Miljöprövningsdelegationen finner inte något skäl att tidsbegränsa tillståndet.

Miljöbalkens mål och miljömålen

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken syftar bestämmelserna i balken till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl. Av de nationella och regionala miljömålen kommer den utökade verksamheten främst påverka miljömålet God bebyggd miljö. Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att den planerade verksamheten inte strider mot miljöbalkens mål eller miljömålen.

De allmänna hänsynsreglerna

Enligt 2 kap. 1 § miljöbalken är alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av 2 kap. iakttas. Detta gäller när frågor om tillåtlighet och tillstånd prövas samt vid tillsyn enligt miljöbalken. Miljöprövningsdelegationen gör bedömningen att bolaget visat att verksamheten kommer att bedrivas i enlighet med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

Val av plats

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska det för en verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta möjliga intrång och olägenhet för människornas hälsa och miljön. I paragrafens tredje stycke anges att ett tillstånd inte får ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelse enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Samhällsbyggnadsnämnden, Strängnäs kommun har gjort bedömningen att den planerade utbyggnaden omfattas av gällande detaljplan. Miljöprövningsdelegationen gör ingen annan bedömning och finner att bolaget visat att lokaliseringen är lämplig och i övrigt förenlig med bestämmelserna i 2 kap. 6 § miljöbalken.

Miljö kvalitetsnormer

Enligt 2 kap. 7 § andra stycket miljöbalken ska de krav ställas som behövs för att följa en miljö kvalitetsnorm. Enligt 5 kap. 3 § miljöbalken ska myndigheter och kommuner ansvara för att miljö kvalitetsnormer följs. Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt har med stöd av förordning (2004:660) om förvaltning av kvalitén på vattenmiljön beslutat om miljö kvalitetsnormer för ytvatten- och grundvattenförekomster.

EU-domstolen har i ett förhandsbesked till dom C-461/13 tagit ställning till vilka skyldigheter vattendirektivet medför för medlemsstater vid tillståndsprövningar. I domen tar domstolen även ställning till hur begreppet "försämring av status" ska tolkas. Domstolens bedömning är att medlemsstaterna är skyldiga att inte meddela tillstånd till verksamheter som riskerar att orsaka en försämring av status eller när ett uppnående av god ytvattenstatus, god ekologisk potential och god kemisk ytvattenstatus äventyras. En försämring till en sämre klass för en enskild kvalitetsfaktor räcker för att försämring ska uppstå, även om den sammanvägda statusen inte försämras.

Verksamhetens dagvatten rinner ut i vattenförekomsten Mälaren - Gripsholmsviken. Vattenförekomsten har en övergödningsproblematik och uppnår inte god ekologisk status. Anläggningarna är belägna på isälvsavlagringar som utgör en del av grundvattenförekomsten Strängnäsåsen, Malbyområdet. Det föreligger en risk att vattenförekomsten inte uppnår god kemisk status till följd av potentiell föroreningsbelastning från exempelvis vägar, järnvägar, förorenade områden, jordbruk m.m.

De största riskerna vid den aktuella verksamheten, för intilliggande yt- och grundvattenförekomster, är läckage av eldningsolja och spridning av dagvatten som förorenats av drivmedel. Bolaget har gjort en riskbedömning för utsläpp av eldningsolja med förslag på åtgärder och kommer att installera oljeavskiljare i dagvattenbrunnar och innan dagvattenmagasin. Miljöprövningsdelegationen bedömer att om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer verksamheten inte att medföra att någon miljö kvalitetsnorm enligt förordningen om förvaltning av kvalitén på vattenmiljön överskrids. Verksamheten kommer inte heller att medföra en försämring på kvalitetsfaktornivå.

Bästa tillgängliga teknik

Av 13 § industriutsläppsförordningen (2013:250) följer att Europeiska IPPC-byråns BAT-slutsatser (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning. Detta gäller även för slutsatser i BREF-dokument (BAT Reference Document) framtagna under IPPC-direktivet, dock endast i fråga om slutsatser utan utsläppsvärden. BREF-dokument framtagna under IPPC-direktivet ersätts successivt av slutsatser enligt IED-direktivet för respektive bransch. Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att verksamheten kommer att bedrivs i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Villkor

Olägenheter för omgivningen (villkor 2)

Verksamheten riskerar att orsaka olägenhet för närboende främst genom buller och stoftutsläpp till luft. Miljöprövningsdelegationen anser att tillsynsmyndigheten bör ges delegation att fatta beslut i avgränsade frågor rörande skyddsåtgärder. Se vidare under delegationer.

Utsläpp till luft (villkor 3-4)

Villkoret innebär en differentiering i krav utifrån olika reningsutrustning. Nyinstallerade och befintliga spårfilter har en högre kravnivå än befintliga cykloner och cyklofaner. Villkoret är i linje med bolagets villkorsförslag. Det finns en osäkerhet i huruvida befintliga cykloner och cyklofaner klarar att innehålla gränsvärdet 25 mg/m^3 . Bolaget har åtagit sig att kontrollera samtliga utsläppspunkter och vid behov åtgärda de existerande utsläppspunkter som inte klarar gränsvärdet i Valskvarnen. Skulle det visa sig nödvändigt föreslår bolaget att en åtgärdsplan tas fram vid Elevatorn. Miljöprövningsdelegationen anser att gränsvärdet för befintlig reningsutrustning är skäligt och att eventuella åtgärder för att innehålla värdet ska göras även vid Elevatorn. De angivna nivåerna är föreskrivna som begränsningsvärden.

EU-parlamentet och Ministerrådet beslutade i november 2015 om ett nytt direktiv för medelstora förbränningsanläggningar (1 till 50 MW tillförd installerad effekt). Direktivet kommer att implementeras i svensk lagstiftning och börjar gälla senast den 20 december 2018 för nya anläggningar, den 1 januari 2025 för befintliga anläggningar över 5 MW, och den 1 januari 2030 för befintliga anläggningar som är upp till och med den gränsen. Direktivet anger ett gränsvärde för kväveoxider på 200 mg/Nm^3 .

Mot bakgrund av att verksamheten är en IED-anläggning och ska bedrivas i enlighet med bästa tillgängliga teknik bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är rimligt att ställa samma krav på verksamheten som på en ny anläggning. Att lämna frågan oreglerad fram till år 2025 respektive 2030 bedöms inte vara i linje med bästa tillgängliga teknik. Verksamheten ska uppfylla direktivets gränsvärde för utsläpp av kväveoxider. Kravet ska träda ikraft samtidigt som senaste ikraftträdandedatum för nya anläggningar dvs. 20 december 2018.

Det har inte gjorts några kontrollerande mätningar och det går därför inte att uttala sig om hur verksamheten ligger till i förhållande till de kommande kraven. Tiden fram till villkoret träder ikraft bedöms som tillräcklig för att bolaget ska kunna kontrollera de nuvarande utsläppsnivåerna och vid behov genomföra nödvändiga åtgärder.

Dagvatten (villkor 5)

Det är motiverat att samla upp och avleda dagvatten från hårdgjorda ytor på området. Dagvatten från ytor där det finns risk för spill av petroleumprodukter ska ledas via oljeavskiljare. Villkoret är utformat i linje med de åtgärdsförslag som presenteras i dagvattenutredningen, riskbedömningen för utsläpp av eldningsolja och bolagets villkorsförslag. Tankning förekommer inte längre på fastigheten

Stormhatten 3. Delegationen anser trots det att det är motiverat med oljeavskiljare för de ytor som avvattnar utlastningsavdelningen och där det går mycket transporter.

Kemiska produkter och farligt avfall (villkor 6)

Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras och hanteras så att omgivningen skyddas mot förorening. Avfall och restprodukter ska om möjligt nyttogöras. Villkoret är utformat i enlighet med vedertagen praxis.

Buller (villkor 7)

Bolaget får anses ha åtagit sig att genomföra de åtgärder som krävs för att innehålla Naturvårdsverkets riktvärden för industri- och verksamhetsbuller vid Valskvarnen på fastigheten Stormhatten 3. Riktvärdena i Naturvårdsverkets rapport 6538 ersätter tidigare allmänna råd och riktvärden för externt industribuller. Att verksamheten kan uppfylla bullerkraven som anges i detaljplanen är en förutsättning för tillåtligheten. I ansökan specificeras inte vilka åtgärder som kommer att sättas in eller kostnaden för sådana åtgärder. Bolaget har dock inte ifrågasatt skäligheten i att genomföra åtgärder. De angivna nivåerna är föreskrivna som begränsningsvärden.

Den planerade verksamheten överskrider enligt genomförda beräkningar tröskelvärdet för bullerfrihet i en begränsad del av den öppna betesmarken i sydvästra hörnet av Ekhagen. Störningen är i nivå med den störning som finns i nuläget. De beräkningar som gjorts tar inte hänsyn till de bullerreducerande åtgärder som kommer att behöva sättas in för att klara nivåerna för externt industribuller. Sammantaget bedömer Miljöprövningsdelegationen att störningen inte har någon påverkan på värdena i naturreservatet och Natura 2000-området och att påverkan på området ur rekreationssynpunkt är mycket begränsad. Delegationen har valt att inte reglera frågan i villkor.

Energi (villkor 8)

Miljöprövningsdelegationen bedömer att ett energivillkor är relevant då verksamheten är mycket energikrävande. Villkoret är utformat i enlighet med bolagets villkorsförslag. Lantmännen planerar för en anslutning till det kommunala fjärrvärmenätet. Mot bakgrund av att det underliggande grundvattenförekomsten utgör reservvattentäkt är det positivt att på sikt komma bort från lagring av eldningsolja på anläggningen. Utöver vad bolaget åtagit sig bedömer delegationen att energifrågor är väl lämpade att hanteras i tillsynen.

Kontrollprogram (villkor 9)

Miljöprövningsdelegationen bedömer att tillståndet bör innehålla villkor med krav på ett aktuellt kontrollprogram. Kontrollprogrammet ska redovisa hur bolaget avser kontrollera att villkoren i tillståndet följs och hur verksamhetens påverkan på omgivningen i övrigt följs upp.

Uppskjutna frågor

Bolaget har yrkat på en prövotid för utredning av buller från Elevatorn på fastigheten Stormhatten 3. Verkningsarna kan inte förutses med tillräcklig säkerhet då verksamheten inte når sin fulla kapacitet förrän under skördeperioden. Den mottagna mängden spannmål kommer mer än fördubblas. Belastningen kommer

inte vara jämt utspridd över året utan koncentrerad till skördeperioden. Det finns, som bolaget konstaterar, svårigheter med att i förhand beräkna och modellera den förväntade störningen. Förutsättningarna för att innehålla Naturvårdsverkets riktlinjer under den intensivaste perioden är inte tillräckligt utredda. Bolaget ska under en provotid på två år utreda förutsättningarna att innehålla riktvärdena för industri- och annat verksamhetsbuller vid Elevatorn. Under provotiden ska de något högre gränsvärden som framgår av den provisoriska föreskriften gälla. Då begränsningsvärdena för buller provisoriskt är satta fem decibel högre än Naturvårdsverkets riktlinjer bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är lämpligt att flytta fram tiden för dag helgfri måndag-fredag en timme, från klockan sex på morgonen till klockan sju. Mellan klockan sex och klockan sju gäller samma bullervärden som för Valskvarnen.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen anser det lämpligt att tillsynsmyndigheten ges möjlighet att fatta beslut i avgränsade frågor rörande skyddsåtgärder vid olägenhet och kontroll, mätning och analys av stoft. Delegationen överlåter därför åt tillsynsmyndigheten att fatta beslut enligt vad som framgår av villkor 2 och 3.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen anser att verksamheten, om föreskrivna villkor iakttas, går att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i miljöbalken samt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och naturresurser. Tillstånd ska därför lämnas till verksamheten.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

Ändringar i verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan enligt 1 kap. 4, 10 och 11 §§ i miljöprövningsförordningen (2013:251). Ändringar av verksamheter ska anmälas till tillsynsmyndigheten på det sätt som anges i 22 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Bolaget ska fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka och förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön i enlighet med 26 kap. 1 § miljöbalken samt i övrigt iaktta vad som anges i förordning (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, *se bilaga 1*. Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 9 september 2016.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

16 (16)

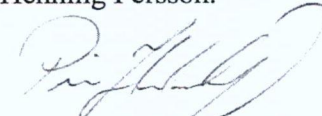
2016-08-05

Dnr: 551-4022-15

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län. I beslutet har länsassessor Mikaela Öster, ordförande, och miljöskyddshandläggare Pia Persson Holmberg, miljöskakkunnig, deltagit. Ärendet har beretts av miljöskyddshandläggare Henning Persson.

Mikaela Öster

Pia Persson Holmberg

Henning Persson
Henning Persson

Bilagor:

1. Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.
2. Kungörelsedelgivning

Sändlista:

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Havs- och Vattenmyndigheten, Box 11 930, 404 39 Göteborg
Samhällsbyggnadskontoret, Miljöenheten, Nygatan 10, 645 80 Strängnäs
Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 Nyköping

Akten
Miljöskyddsenheten (HP, PPH och IMA)
Rättsenheten (MÖ och AI)